

นวัตกรรม อสม. ดีเด่น

สาขาการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ชื่อนวัตกรรม : ตะกร้าควบคุมโรค ป้องกันโรคไข้เลือดออก

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางศิริพร สีนสมบุญ

ประเภทนวัตกรรม : นวัตกรรมบริการ (service innovation)

จังหวัด : ลำปาง

อสม. ดีเด่นระดับ : เขตสุขภาพที่ 1

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

จากสถานการณ์ในโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลบ้านหวด โดยเฉพาะบ้านร่องตำ นั้น ไม่พบการเกิดผู้ป่วยรายใหม่ขึ้นมาเกินกว่า 10 ปี อีกทั้งพื้นที่ตำบลใกล้เคียงรอบข้างในพื้นที่ของอำเภอจาว พบการระบาดของโรค ไข้เลือดออกเป็นจำนวนมาก เป็นอันดับ 1 ของจังหวัดลำปาง

ดังนั้น ทำให้ชุมชนเกิดการตระหนักถึงอันตรายและ ความรุนแรงของโรคที่จะมีการแพร่ระบาดในพื้นที่ได้และโรคติดต่อในตำบลบ้านหวด ทีมควบคุมโรคตำบลบ้านหวด จึงร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานในการควบคุมโรคให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ พบว่ายังขาดการสนับสนุนหรือมีวัสดุอุปกรณ์ในการควบคุมโรคที่ไม่เพียงพอ หรือไม่พร้อมใช้งาน ทางทีมควบคุมโรคของทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหวด จึงได้จัดทำ นวัตกรรมเครื่องมือที่มีชื่อว่า “ตะกร้าป้องกัน ควบคุมโรค ไข้เลือดออก” ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเครื่องมือการควบคุมโรคไข้เลือดออก
2. เพื่อให้ทีมควบคุมโรคสามารถควบคุมโรคได้ ภายใน 3 ชม. ภายหลังจากการรับแจ้งยืนยันพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก

นวัตกรรม “ตะกร้าควบคุมโรค ป้องกันโรคไข้เลือดออก”

อสม. ตีเด่น สาขาการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ขึ้นเตรียมเครื่องมือ ตะกร้าควบคุมโรค อุปกรณ์ภายในประกอบด้วย
 - 1.1 ตะกร้า จำนวน 1 ใบ
 - 1.2 ไฟฉายพร้อมถ่าน จำนวน 1 กระบอก
 - 1.3 กระชอนตักลูกน้ำ/ปลา จำนวน 1 อัน
 - 1.4 โลชั่นทากันยุง จำนวน 5 ชอง
 - 1.5 ทรายอะเบท จำนวน 5 ชอง
 - 1.6 แผนที่เดินดิน จำนวน 1 ชุด
 - 1.7 แบบสรุปสำรวจลูกน้ำยุงลาย จำนวน 1 ชุด
 - 1.8 แบบค้นหาผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก (เพิ่มเติม) จำนวน 1 ชุด
 - 1.9 คันส่องสำรวจลูกน้ำ จำนวน 1 ชุด
 - 1.10 ฤกษ์ยัดดำไขต์กลาง จำนวน 3 ชิ้น
 - 1.11 ไข่ลอยน้ำ ป้องกันไข้เลือดออก จำนวน 1 ชุด
 - 1.12 หน้ากากอนามัย จำนวน 3 ชิ้น
 - 1.13 ฤกษ์มือยาง จำนวน 2 คู่

2. ขั้นตอนการ

เมื่อได้รับแจ้งว่ามีผู้ป่วยไข้เลือดออกจาก sw.สต.บ้านหวด ให้ผู้ปฏิบัติงาน (อสม. หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข) ถือตะกร้าควบคุมโรค ไปยังบ้านผู้ป่วยทันที หรือภายใน 3 ชั่วโมง หลังได้รับการแจ้ง แล้วปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ใช้โทรศัพท์ สมาร์ทโฟนแสกน QR Code ที่หน้าตะกร้าแล้วปฏิบัติตามคู่มือคำแนะนำ

1) คำแนะนำในการควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยการพ่นสารเคมีละอองฝอยขนาดเล็ก โดย มีการให้วิธีการเตรียมบ้านก่อนพ่นสารเคมีละอองฝอยขนาดเล็ก โดยการปิดประตูหน้าต่าง มิดชิด ฉีดพ่นทั่ว ทั้งบ้านเน้น บริเวณอับที่เกาะพักของยุง ปิดประตูทิ้งไว้ 30 นาที จากนั้น เปิดประตูหน้าต่างตามปกติ

2) สำรวจและจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรการ 5 ป 1 ข 2 ย ใส่ทรายอะเบทในภาชนะน้ำ ใช้หรือใช้กระชอนตักปลาหางนกยูงใส่ในภาชนะต่างๆ ทั้งในและนอกบ้าน พร้อมเก็บขยะใส่ถุงดำ และให้ โลชั่นทากันยุง สำหรับผู้ป่วยและญาติ ทาเพื่อป้องกันยุงกัด

3) แสกน QR Code เลือกหัวข้อ “สื่อประชาสัมพันธ์หอกระจายข่าว โรคไข้เลือดออก” ประกาศแจ้งการระบาดของโรคพร้อมให้ความรู้โรคไข้เลือดออก เลือกหัวข้อ “ใบความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออก”

2.2 สำรวจลูกน้ำ ยุงลายรัศมี 100 เมตร จากบ้านผู้ป่วยหรือทั้งหมู่บ้าน ส่งรายงานการสำรวจตาม แบบฟอร์ม มอนไลน์ โดยแสกน QR Code หน้าตะกร้า ในหัวข้อ “ส่งแบบสำรวจ ลูกน้ำยุงลายรายวัน” ต่อเนื่อง ตาม Day 0 ,Day 1 ,Day 3 ,Day 7 ,Day 14 ,Day 21 และ Day 28

2.3 เฝ้าระวังคน หาผู้ป่วยรายใหม่ในหมู่บ้าน ส่งภาพกิจกรรมที่สำรวจและควบคุมโรคเข้าไลน์กลุ่ม “ทีมควบคุมโรคตำบลบ้านหวด”

นวัตกรรม “ตะกร้าควบคุมโรค ป้องกันโรคไข้เลือดออก”

อสม. ตีเด่น สาขาการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ผลการดำเนินงาน

จากแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้ใช้งานจำนวน 50 คน โดยมีระดับคะแนนความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ 5 คะแนน = มากที่สุด, 4 คะแนน = มาก, 3 คะแนน = ปานกลาง, 2 คะแนน = น้อย, 1 คะแนน = น้อยที่สุด พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก โดยผู้ให้บริการให้ความเห็นว่านวัตกรรมใช้งานง่าย สะดวก รวดเร็ว นวัตกรรมมีประสิทธิภาพในการใช้งานคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย และสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีคำแนะนำที่สะดวกยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

